

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Natuur, Landschap en
Platteland**

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.rijksoverheid.nl/eleni

Onze referentie

232344

Uw referentie

2011Z15742

23 september 2011

Betreft Kamervragen over het plan van het Dolfinarium om Morgan te verhuizen naar Tenerife

Geachte Voorzitter,

Op 22 juli 2011 heeft het lid Ouwehand (Partij voor de Dieren) vragen gesteld over het plan van het Dolfinarium om Morgan te verhuizen naar een attractiepark op Tenerife (ingezonden 22 juli 2011, kenmerk 2011Z15742). Ik heb per brief van 24 augustus 2011 (kenmerk 225482) om uitstel gevraagd in verband met de bestudering van de uitspraak van de voorzieningenrechter en een lopende bezwaarprocedure. Die bezwaarprocedure is nog niet afgerond. Daarom kan ik nog niet op alle antwoorden ingaan. Het was mijn voornemen om de gehele set te beantwoorden wanneer de bezwaarprocedure was afgerond. Naar aanleiding van het verzoek van het lid Ouwehand bij de regeling van werkzaamheden van 15 september 2011 doe ik u hierbij mijn reactie op haar vragen toekomen, voor zover dat in het licht van de lopende bezwaarprocedure mogelijk is.

1.

Is het waar dat het Dolfinarium bij uw ministerie een vergunning heeft aangevraagd voor de verhuizing van Morgan naar Loro Parque in Tenerife? 1) Zo ja, op welke termijn beslist u over deze aanvraag? Zo neen, hoe zit het dan?

Het Dolfinarium heeft een vergunning aangevraagd voor verplaatsing van Morgan naar Loro Parque in Tenerife. De Dienst Regelingen heeft hiertoe op 27 juli 2011 het benodigde EG-certificaat verstrekt waarin is gesteld dat het Dolfinarium na 4 augustus 2011 tot transport zou mogen overgaan.

3

Is er een geldbedrag gemoeid met het plan van het Dolfinarium om Morgan te laten overnemen door Loro Parque op Tenerife? Zo ja, om welk bedrag gaat het?

Zover mij bekend is er alleen sprake van een vergoeding van gemaakte kosten. Ik ben er niet van op de hoogte om welk bedrag het gaat. Er is geen sprake van een commercieel belang voor het Dolfinarium met betrekking tot de overname van Morgan door Loro Parque.

4

Wat is de stand van zaken van de uitvoering van de op 28 juni aangenomen motie Ouwehand waarin de Kamer u gevraagd heeft het Dolfinarium op te dragen de gegevens over Morgan openbaar te maken, zodat onafhankelijk onderzoek mogelijk is naar de terugplaatsing van deze orka in het wild? 3) Wat vindt u ervan dat het Dolfinarium, nog voordat u bent begonnen met de uitvoering van deze motie, in de media heeft laten weten "vooralsnog niet in te willen gaan op de wens van de politiek?" 4) Vindt u het gepast dat een commerciële organisatie die een vergunning heeft gekregen voor de opvang van een in het wild levende orka het betreffende dier als haar eigendom beschouwt waar niemand zich verder mee mag bemoeien, ook de volksvertegenwoordiging niet?

Zoals ik in mijn reactie op de motie heb gezegd, ben ik niet in de positie en heb ik niet de bevoegdheid om het Dolfinarium op te dragen de gegevens openbaar te maken. Om die reden heb ik de motie ook ontraden. Uit de hoorzitting, die in het kader van de lopende bezwaarprocedure is gehouden op 9 september 2011, is geconcludeerd dat het met name om akoestische informatie zou gaan. Daarover zijn inmiddels afspraken gemaakt, tussen het Dolfinarium en de Orka Coalitie.

2

Hoe verhoudt een eventuele overplaatsing van Morgan naar een park op Tenerife zich tot uw toezegging dat "als we over de gegevens en de onderbouwing beschikken dat het voor het dier veilig is, willen wij bevorderen, stimuleren, dat het teruggaat naar de vrije zee"? 2) Kunt u uiteenzetten hoe deze toezegging wordt meegewogen en verankerd bij de ontwikkelingen rond Morgan, inclusief de nu voorliggende vergunningaanvraag?

5

Kunt u zeggen hoe u het Dolfinarium -een park dat zich profileert met shows en voorstellingen- typeert? Deelt u de mening dat de uitspraak "Dit is geen attractiepark, maar een zeezoogdierenpark" een vertekening van de werkelijkheid is? Wat vindt u van beweringen als "Morgan geniet van de aandacht van de gasten. Zoals het voor bezoekers leuk is om naar haar te kijken, is het voor haar leuk om naar ons te kijken" en "De openbaarmaking van de gegevens van Morgan schaadt haar privacy"? 5)

6

Kunt u bevestigen dat het Loro Parque een attractiepark is waar dagelijks drie orkashows, vier dolfijnenshows, vijf zeeleeuwenshows en zes papegaaienshows plaatsvinden ter vermaak van het publiek? Hoe oordeelt u over shows waarbij toppredatoren die bekend staan om hun hoge intelligentie kunstjes moeten vertonen die tegen het natuurlijk gedrag in gaan? Zou een eventuele overplaatsing naar Loro Parque betekenen dat Morgan zal worden ingezet in de shows van dit park? Zo ja, hoe verhoudt dat zich tot de beloofde inspanningen om het dier terug te laten keren in het wild? Zo neen, hoe weet u dat zo zeker?

**Natuur, Landschap en
Platteland**

23 september 2011

Onze referentie
232344

7

Welke kennis is er op uw ministerie over Loro Parque? Bent u ervan op de hoogte dat er meerdere incidenten in dit park zijn geweest waarbij de trainers zijn aangevallen door de orka's en waarbij zelf een trainer om het leven is gekomen 6) 7)? Wat vindt u ervan –in termen van betrouwbaarheid van het park- dat Loro Parquede dood een ongeluk blijven noemen terwijl uit het autopsie rapport blijkt dat de trainer is omgekomen als gevolg van een aanval door de orka? 8)

23 september 2011

Onze referentie
232344

8

Is het waar dat inmiddels meer dan de helft van de trainers en verzorgers van de orka's niet is gekwalificeerd of getraind volgens de standaard van SeaWorld om met orka's om te gaan? 9) Als een opleiding volgens de standaarden van SeaWorld al iets zegt over de kwaliteit ten aanzien van de verzorging van orka's, wat zegt het u dan dat de helft van de mensen die voor Morgan moeten gaan zorgen niet aan deze standaarden voldoet? Klopt het dat de orka's in Loro Parque in 2007 allemaal een endoscopie moesten ondergaan omdat er verkeerde coating was gebruikt van de bassins? Zo ja, hoe oordeelt u over dit gebrek aan kennis over het houden van orka's?

9

Gelden de criteria die u de Kamer heeft meegedeeld over de terugplaatsing in het wild, te weten beschikbaarheid en onderbouwing van gegevens dat het voor het dier veilig is, ook voor een eventuele overplaatsing naar een ander park? Zo ja, kunt u deze gegevens naar de Kamer sturen en zeggen hoe beoordeelt de waarschuwingen van wetenschappers beoordeelt die zeggen dat de plaatsing van een orka in een groep die geen familie is, haar taal niet spreekt, en waarin door gebrek aan sociale structuur al veel agressief gedrag is getoond, het welzijn van deze orka niet ten goede zal komen? 10) Zo neen, waarom niet? Welke criteria legt u dan wel aan de dag voor de beoordeling van overplaatsingsvergunningen?

Op 3 augustus heeft de voorzieningenrechter uitspraak gedaan in een zaak die is aangespannen door de Orka coalitie naar aanleiding van het verstrekte EG-certificaat. De rechter heeft het EG-certificaat geschorst en aangegeven dat ik naast de procedurele toets ook een inhoudelijk standpunt dien in te nemen over het al dan niet uitzetten van de orka Morgan in de vrije natuur of de overplaatsing naar Loro Parque in Tenerife. In mijn beslissing op bezwaar zal ik hierop in gaan.

10

Kunt u bevestigen dat u op dit moment eindverantwoordelijke bent ten aanzien van het welzijn van Morgan? Zo ja, op welke wijze verandert dit als Morgan naar het buitenland wordt overgeplaatst? Zo neen, hoe zit het dan en wat verandert er bij overplaatsing naar het buitenland?

De organisatie die het dier opvangt, momenteel het Dolfinarium, is eindverantwoordelijk voor het welzijn van de orka Morgan. Bij overplaatsing naar een andere organisatie, gaat de eindverantwoordelijkheid over naar de nieuwe organisatie.

11

Kunt u toezeggen dat u in elk geval geen vergunningen verleent voor een eventuele verplaatsing van Morgan voordat u de Kamer heeft geïnformeerd over de uitvoering van de motie Ouwehand 3 en de verdere concretisering van de inzet om de orka te terug te laten keren naar het wild met als eventuele tussenstap de verplaatsing naar een natuurlijker omgeving?

In het antwoord op vraag 2 geef ik aan dat ik als onderdeel van de lopende bezwaarprocedure uitgebreider zal ingaan op de vraag over al dan niet uitzetten in de natuur. Ik zal de Kamer gelijktijdig informeren over de uitvoering van de motie Ouwehand en mijn besluit inzake de bezwaarprocedure over de overplaatsing van Morgan.

**Natuur, Landschap en
Platteland**

23 september 2011

Onze referentie
232344

dr. Henk Bleker
Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie